

Oponentský posudek

ECHTNEROVÁ, Nelli. *Význam, uplatnění a perspektiva pastoračních asistentů v Pražské diecézi Církve československé husitské*. Bakalářská práce. HTF UK: Praha, 2009.

Vedoucí práce: ThDr. Jiří Vogel, Th.D.

Oponent: Pavel Kolář, Th.D.

Autorka se rozhodla pro téma velmi aktuální v CČSH. K jeho zpracování přistoupila ve dvou částech své práce, z nichž ta první je rázu teoretického, druhá pak rázu praktického, opřena o dotazníkový výzkum mezi pastoračními asistenty a faráři/farářkami. Výzkum je nejen kvantitativní, ale rovněž kvalitativní (zaměřený na hodnocení a postoje respondentů). Výsledky praktické části práce autorka průběžně integrovala do svého výkladu v části teoretické, která jí předchází.

První kapitola je věnována stručnému vymezení pojmu „pastorační asistent“ a výzkumu postojů představitelů CČSH k této nové službě a k jejím perspektivám.

Druhá kapitola hledá oblasti pracovní činnosti pastoračních asistentů (na základě jejich výkazů práce) se zaměřením na práci s dětmi, seniory a v NO.

Třetí kapitola se věnuje poměrně ožehavé otázce kvalifikačních předpokladů pro přijetí do této služby v církvi. Přináší stručnou charakteristiku současných oficiálně platných kvalifikačních požadavků a podmínek k přijetí, zařízení, která umožňují kvalifikaci získat (HTF UK, HITS) a na základě svého výzkumu sestavuje model 4 základních bloků studijních předmětů, které by měly být osou vzdělávání pastoračních asistentů/asistentek.

Čtvrtá kapitola představuje názory pěti představitelů CČSH na perspektivy služby pastoračních asistentů v CČSH a v jejím závěru autorka přináší jejich shrnutí.

V páté kapitole autorka představuje velmi zdárně graficky i věcně zpracované výsledky svého výzkumu s uceleným závěrem.

Práci v jejím celku považuji za **velmi zdařilou**. Podobnému tématu i výzkumu se v kontextu hradecké diecéze CČSH věnovala v letošní bakalářské práci ses. Františka Tichá. V pražské diecézi mapovala situaci pastoračních asistentů ve své magisterské práci p. Velišková (v minulém ak. Roce). Paní kolegyně Nella Echtnerová si zvolila pro svou práci jasný cíl, kterého se jí podařilo dosáhnout. Ve svém výkladu se s přehledem omezila na podstatná témata a závažné problémy, k nimž zaujala zdůvodněný postoj tehdy, když to bylo potřebné pro postup práce k cíli. Zpracování praktické části je jasné a přehledné.

Otázky k diskusi a obhajobě

1. Tématu práce je blízká již zmíněná diplomová práce p. Veliškové, podaná na HTF UK v minulém roce. Proč ji autorka nepoužívá? Mohla by tak ukázat, v čem přináší nové poznatky (kvůli opravám na HTF jsem do práce p. Veliškové nemohl nahlédnout).
2. Na str. 13 se autorka věnuje poklesu pastoračních asistentů v CČSH v letech 2006-2009. Jsou jí shledané důvody opřeny věcné informace, nebo jde o její domněnku. Její výklad trendu je velmi zajímavý.
3. Proč se autorka rozhodla analyzovat výkazy práce pastoračních asistentů pouze v období leden-červen 2009 (str. 17nn)? Nezměnila by účast některých pastoračních asistentů na letních táborech procentní poměry jednotlivých oblastí práce? Je 6 měsíců dostatečně dlouhá doba k získání náhledu na vývoj (proměnu) pracovních oblastí a jejich vzájemných vztahů?
4. Autorčin názor, prezentovaný na str. 38-39, který spatřuje ve ztrátě volebního práva na straně pastoračních asistentů doklad jejich zřetelného odlišení od farářů a jiných duchovních, považuji jen za částečně oprávněný. Stále mohou být zvoleni za NO, ve které slouží (ačkoli uznávám, že v jiné situaci jsou ti, kteří slouží při diecézi či ÚR – ačkoli i ti přináležejí k některé NO). Jejich služba je vnímána jako služba laická. Ačkoli bylo sněmovní rozhodnutí uskutečněno ve zcela specifické situaci CČSH, považuji je za rozhodnutí eklesiologické (laická služba), nikoli funkčně-správní

(zaměstnanci).

5. Možnosti odpovědi pro o. č. 3 na str. 44 nepovažuji s ohledem na otázku č. 4 na s. 46 za vhodně zvolené. Jeví se mi i s ohledem na současnou srovnávací pedagogiku lepší volit rozlišení primární – sekundární – terciální vzdělávání. Takové rozlišení by umožnilo lépe postihnout paradox, kdy většina dotázaných považuje za dostačující středoškolské vzdělání s maturitou, aby se v otázce 4. rozhodli pro takovou skladbu předmětů studia pastoračních asistentů, které nemůže dostat ani gymnaziální SVP, natož SVP průmyslových a obchodních škol. Výsledek o. č. 4. je zřejmý – je požadováno vzdělání terciální.

6. Nejsem si jistý, zda autorka zvolila vhodný způsob komparace výsledků v grafech na str. 65-67, ve kterých srovnává odpovědi farářů pracujících s pastoračními asistenty s těmi, kteří s nimi nepracují. Při tak malém počtu respondentů by procentuální srovnání bylo přehlednější.

7. Ačkoli autorka oprávněně uvádí, že k danému tématu je nedostatek literatury, k podobnému typu práce by v budoucnu bylo dobré prostudovat a uvést literaturu k tématu statistiky a kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

Přes uvedené otázky považuji práci za zdařilou a navrhuji její ohodnocení známkou **výborně (1)**

Pavel Kolář